

Trener pracy i asystent osoby niepełnosprawnej - Szansa na samodzielność

Data publikacji: 27.12.2014 13:10

Trener pracy i asystent osoby niepełnosprawnej - te dwie formy pomocy będą w przyszłym roku priorytetem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej - mówi w grudniu pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych Jarosław Duda. W Polsce osób z niepełnosprawnościami jest ok. 5 mln; ponad 3,2 mln ma prawne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

□

W naszym społeczeństwie Panuje przekonanie, że osoby starsze, schorowane i niepełnosprawne powinny siedzieć w domu, nie narzekać na nic i o nic nie prosić. Jednak każda taka osoba ma pełne prawo do godnego życia oraz uczestniczenia w wszelkich formach wsparcia.

W 1971 roku wydano deklarację praw osób upośledzonych umysłowo. Zakłada ona, że osoba niepełnosprawna powinna cieszyć się takimi samymi prawami jak ludzie pełnosprawni. Jeżeli jej niepełnosprawność to ogranicza, powinna mieć zapewnione odpowiednie wsparcie w postaci asystentury.

Cztery lata później ONZ wydało kolejny akt, a mianowicie Deklarację praw osób niepełnosprawnych, mówiącą o tym, że niezależnie od niepełnosprawności każda osoba powinna zaznać życia pełnego godności i tak dalece normalnego, jak to tylko możliwe. W związku z tym ma prawo do korzystania ze świadczeń w postaci zarówno technicznej, jak i osobowej, pomagających osiągnąć autonomię oraz integrację społeczną w jak największym stopniu.

W 1993 roku ONZ uchwaliło kolejny dokument poświęcony prawom osób niepełnosprawnych pt. „Standardowe zasady wyrównywania szans osób niepełnosprawnych”. Akt ten odnosił się do każdej dziedziny życia osoby z niepełnosprawnościami. Oddzielny punkt dotyczył asystentury, głosząc, że w gestii państwa powinno być zagwarantowanie osobie niepełnosprawnej opieki służb wspierających w pełnym zakresie. Oprócz tego państwo ma zapewnić osobom z zaburzeniami percepcyjnymi bądź upośledzonymi w stopniu głębokim tłumacza, aby umożliwić im uczestnictwo w codziennym życiu. W dokumencie tym wspomniano o kwestii finansowania usług asystenta osoby niepełnosprawnej następująco: „usługi asystenckie powinny być ekonomicznie dostępne – darmowe lub tak tanie, aby osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny było na nie stać”.

Trener pracy pomaga osobie z niepełnosprawnością w poszukiwaniu pracy i jej utrzymaniu; otacza go kompleksową opieką - począwszy od decyzji o podjęciu zatrudnienia, przez przygotowanie profilu zawodowego, szkolenia w pracy i monitorowania, po pomoc w jej trakcie. W polskim prawie nie ma takiej instytucji jak trener pracy.

Asystent oferuje wsparcie w tych momentach, w których osoba z niepełnosprawnością nie może sama sobie poradzić z powodu barier architektonicznych, komunikacyjnych bądź mentalnych, towarzyszy jej w różnego rodzaju aktywnościach, np. w drodze na rehabilitację czy do kina. Program asystentów rozwijają niektóre samorządy, np. Skoczów Gdzie w Szkole policealnej otwarto od września kierunek asystent osoby niepełnosprawnej.

Konieczna jest też rozbudowa oferty bezpiecznego dziennego pobytu. Warsztaty terapii zajęciowej spełniają pokładaną w nich nadzieję jako przygotowanie do aktywności zawodowej, zarówno na chronionym, jak i otwartym rynku pracy, i właśnie one są najlepszym miejscem dla dziennego pobytu osób z niepełnosprawnościami.

Aby to wszystko odpowiednio funkcjonowało potrzebne też jest zaangażowanie samych niepełnosprawnych. Nie powinni oni twierdzić, że są tymi najbardziej poszkodowanymi i wszystko powinni mieć podane na tacy. Należy dążyć do tego aby osoba z niepełnosprawnością, przy odpowiednim wsparciu, mogła uważać się za

pełnoprawnego obywatela, członka społeczności lokalnej, ogólnokrajowej

W chwili obecnej przy odpowiednim wsparciu przez trenera pracy i asystenta osoby niepełnosprawnej praktycznie każdy bez względu na swoją dysfunkcję może podjąć pracę i nie czuć się wykluczonym z rynku pracy.

Andrzej Koenig